

▼ حرف روز

دیپلماسی متوازن

یکی از آسیب‌ها و خلأهای جدی عرصه سیاست خارجی آن است که به موضوع دیپلماسی اقتصادی آنچنان که انتظار می‌رود توجه نشده است. اهمیت پیوند اقتصاد و سیاست خارجی و به عبارتی دیپلماسی اقتصادی بر هیچ‌کس پوشیده نیست، اما گویی اینکه در نظام سیاسی ما در این باره طراحی ثابت و پایدار شکل پیدا نکرده است و گاه تابع تمایلات سیاسی دولت‌ها صورت‌بندی پیدا کرده است.

در شرایط کنونی و با توجه به وضعیت اقتصاد داخلی و مشکلاتی که در معیشت مردم پدید آمده، اولویت دادن به تعامل اقتصادی سازنده و اثربخش با محیط بیرونی با اولویت دولت‌های همسو در قالب دیپلماسی اقتصادی که از ظرفیت بهره‌گیری از منافع اقتصاد جهانی برخوردار می‌باشد، به یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر تبدیل شده است؛ زیرا در شرایط فعلی که کشور تحت فشارهای آمریکا از طریق اعمال تحریم‌های اقتصادی است، اتخاذ سیاست خارجی اقتصادی گرا توسط دولت جدید در سطوح منطقه‌ای و خاصه همسایگان می‌تواند از طریق اعتمادسازی در روابط خارجی، منجر به ثبات در مناسبات تجاری و جذب سرمایه‌گذاری خارجی شود و با افزایش کارایی اقتصادی از طریق انتقال فن‌آوری‌های نو و دانش‌بنیان، اثری مثبت بر روند رشد و توسعه کشور داشته باشد. دولت سیزدهم بایستی عقب‌ماندگی‌های فراوان ایجاد شده در این عرصه را در مسیر بهبودی قرار دهد.

بر اساس آنچه که بیان شد و موضوعاتی که واقعیت و تجربیات سال‌های گذشته کشور است؛ دولت سیزدهم باید در عرصه سیاست خارجی به بازسازی روابط منطقه‌ای و همسایگی بپردازد. تأکید بر اقتصاد مقاومتی، اقتصاد درون‌زا و بهره‌گیری از ظرفیت‌های داخلی که جزء سیاست‌های نظام و مورد تأکید رهبر معظم انقلاب اسلامی است، هیچگاه به معنای ناپدید شدن فرصت‌های اقتصادی محیط منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای نیست. از قضا آنچه در این باره اهمیت دارد این است که تجربه نشان داده نمی‌توان اقتصاد و معیشت کشور را معطل غرب و مذاکره با چند کشور غربی کرد، بلکه ضمن کوشش برای حضور مؤثر و قوی در نظام جهانی و ادامه مذاکرات عزتمندانه در خصوص احیای برجام، اما به طور قطع در سیاست و روابط خارجی باید اولویت را به دیپلماسی متوازن داد و در این چارچوب سیاست نگاه به شرق را با اعتقاد و جدیت بیشتری در دستور کار قرار داد. حتی اگر احیای توافق هسته‌ای منطبق بر منافع ملی حاصل آید، باز راه تحقق انتفاع اقتصادی ناشی از برجام از مسیر گسترش و تعمیق روابط با دولت‌های گوناگون دنیا می‌گذرد. در این باره لازم است بازسازی روابط خارجی با تأکید بر توازن‌گرایی مطابق با منافع ملی به سرعت دنبال شود و اقتصاد بایستی در هسته مرکزی همه طراحی‌های سیاست خارجی قرار بگیرد. عزیز غضنفری

▼ گزارش روز

حاج قاسم فراتر از مرز و اندیشه

در یک هفته اخیر شاهد یادآوری رشادت‌های سردار شهید حاج سلیمانی بودیم. در هزاران کیلومتر آن طرف‌تر از مرز ایران، نیکلاس مادورو به بزرگی از شهید سلیمانی یاد کرده و در دیدار با آیت‌الله رئیسی می‌گوید: «همواره به یاد ژنرال سلیمانی هستیم. سال ۲۰۱۸ حمله وحشیانه‌ای از آمریکا به زیرساخت‌های انرژی ما شده بود که او به همراه گروهی حمله سایبری را کشف کردند. به ژنرال سلیمانی ادای احترام می‌کنم و سردیس او را در مقبره سیمون بولیوار نصب خواهیم کرد.» همین چند روز پیش بود که یوگنی گولیکوف ژنرال روس گفت: «وقتی که جنگنده ما ساقط شد ما بارها تلاش کردیم خلبان‌مان را نجات دهیم ولی با یک کشته در عملیات نجات ناموفق برگشتیم. سردار سلیمانی تنها با ۱۸ نفر از اعضای سپاه قدس خلبان روسی گرفتار در چنگ داعش را نجات داد، کاری که ما در آن شکست خوردیم. پس از این حادثه بود که مردم روسیه ژنرال سلیمانی را شناختند و قدردان او شدند.

گزاره‌های تحلیلی: ۱- حاج قاسم فراتر از مرزها: برای شهید سلیمانی مرزهای انتزاعی اهمیتی نداشت. در عقیده سلیمانی و سلیمانی‌ها مرز آنجاست که پای منافع ملی ایران و مستضعفان در کار باشد؛ می‌خواهد سوریه باشد، عراق باشد، یا یمن، فلسطین، و یا حتی هزاران کیلومتر آن طرف‌تر در ونزوئلا. مرز آنجاست که می‌توان منافع جمهوری اسلامی را توسعه داد و انقلاب اسلامی را صادر کرد. شاید به همین دلیل است که حاج قاسم را باید ملی‌گراترین و ناسیونالیست‌ترین نظامی معاصر ایران دانست. ۲- حاج قاسم فراتر از عقیده: یمنی زیدی، شیعه لبنانی، علوی سوری، فلسطین اهل سنت، مسیحی ونزوئلایی، روسیه کمونیست؛ همه اینها مجمع‌الجزایری از عقیده‌اند. عقایدی ناهمگن که در سرتاسر جهان پراکنده شده‌اند. آنچه نخ تسبیح و محل اتصال برای شهید سلیمانی در این عقاید ناهمگن است مبارزه با امپریالیسم و آمریکاست. آنجا که آمریکا اراده می‌کند داعش را سلطه دهد حاج قاسم هست، آنجا که اذنان آمریکایی به دنبال از بین بردن یمن می‌روند حاج قاسم وجود دارد، آنجا که آمریکایی‌ها به دنبال کاشتن خون گوایدو در ونزوئلا هستند تا پای‌شان را از حیاط خلوت خود در آمریکای جنوبی بیرون نکنند حاج قاسم حاضر است. ۳- حاج قاسم فراتر از امکانات: این روزها که برخی سیاسیون صحبت از «تناسب بین آرزو و فعل سیاسی» می‌کنند؛ شاید اگر حاج قاسم می‌خواست به این تئوری‌های صد من یک غاز بسنده کند باید در خانه می‌نشست؛ نه در زمان حمله داعش به سوریه، نه در زمان حمله بن‌سلمان به یمن، نه در زمان تجهیز مخالفان ونزوئلا توسط آمریکا؛ بلکه آن زمانی که صدام دیوانه و تا بن‌دندان مسلح به ایران حمله کرد. چرا که اگر آرزوها به اندازه امکانات بود ما نه امکاناتی داشتیم و نه اسلحه‌ای برای جنگیدن.

حاج قاسم را همین رفتارهای بزرگ حاج قاسم کرد و باعث شد تا امروز از آن ژنرال بلندپایه روس تا آن رئیس‌جمهور آمریکای جنوبی و هر انسان آزاده‌ای با شنیدن نام حاج قاسم به یاد بزرگی‌ها و رشادت‌های او بیفتند. روح شاد مرد بزرگ.

خبر ویژه
شکستن رکورد مبادلات تجاری
بهداری‌چهرمی سخنگوی دولت گفت: «با دستیابی به عدد ۱۱۲ میلیارد دلار مبادلات با کشورهای خارجی، رکورد ۴۴ ساله این حوزه در سال ۱۴۰۱ شکسته شد. اکثر این مبلغ توسط بخش‌های مردمی انجام شده که نقش دولت در آنها حمایت‌گری و تسهیل‌گری بوده است. شکستن این رکورد درحالی بود که ما علاوه بر تحریم‌های ظالمانه آمریکا و هم‌پیمانان‌اش، در نیمی از سال گذشته آشوب‌های خیابانی داشتیم که موجب ناامنی در اقتصاد و آسیب به سرمایه‌گذاری خارجی شد.»

یعقوب ربیعی

جنگ روسیه و اوکراین وارد مرحله تازه‌ای شده است. دبیرکل ناتو با اشاره به ضد حملات جدید علیه روسیه گفت: «ضدحمله اوکراین در مراحل اولیه است. اوکراین الان دستاوردهایی در برابر روسیه به دست آورده و این نشان می‌دهد که حمایت نظامی از اوکراین حیاتی است.» اما پوتین رئیس‌جمهور روسیه این موضوع را رد کرده و گفته است: «اوکراین از چهار جهت در حال حمله است. ارتش اوکراین از تمام جهات ضد حمله ناکام مانده و تلفات خیلی سنگینی داده است. اوکراین دست کم ۱۶۰ تانک و ۳۶۰ خودروی زرهی در جریان ضد حمله از دست داده است. تلفات اوکراینی‌ها در ضدحمله ۱۰ برابر روسیه است. به تدریج اوکراین را خلع سلاح می‌کنیم.» اما بررسی‌ها نشان می‌دهد که ظاهراً کوه تجهیزات ناتو در ضدحمله اوکراین موش زاییده است. به اذعان رسانه‌هایی مانند آسوشیتدپرس و برخی تصاویر منتشر شده تلاش نیروهای اوکراینی در روزهای اخیر برای درهم شکستن دیوار دفاعی روسیه در امتداد خطوط مقدم نه تنها به در بسته خورده، بلکه مناطقی از اوکراین را به گورستان تجهیزات و تسلیحات پیشرفته غربی تبدیل کرده است.

سرقت نفت یکی از اهداف آمریکا در سوریه

خبرگزاری مهر به دزدی نفت آمریکایی‌ها در سوریه پرداخته و نوشته است: «با شکست گروه تروریستی «داعش» به عنوان بازوی نظامی آمریکا در سوریه، نظامیان آمریکایی مستقیماً جایگزین آنها شدند و دقیقاً از همان زمان نیز به جای داعش شروع به استخراج و سرقت نفت و منابع سوریه کردند. ارتش آمریکا تحت حمایت ائتلاف بین‌المللی، کنترل مرزهای عراق و سوریه به ویژه گذرگاه‌های فیش‌خابور-سمالکا، گذرگاه غیرقانونی الولید بین عراق و سوریه و همچنین گذرگاه المحمودیه را در اختیار دارد. همه این گذرگاه‌های مرزی به مناطقی شهره شده‌اند که نفت خام سوریه هم با دخالت مستقیم نیروهای نظامی آمریکا به شمال عراق قاچاق می‌شود. پهبادهای شناسایی به طور معمول بر فراز آسمان این گذرگاه‌ها پرواز می‌کنند و امنیت این مناطق از طرف ارتش آمریکا به شرکت‌های امنیتی خصوصی محول شده است. وظیفه اصلی این شرکت‌ها صرفاً حمل تجهیزات لجستیکی متعلق به ائتلاف بین‌المللی است اما در حقیقت مسئولیت تأمین امنیت حمل و نقل نفت سوریه به خاک عراق را بر عهده دارند.»

تاکتیک جدید حزب‌الله در نبرد با صهیونیسم

مدتی پیش بود که حزب‌الله لبنان در ابتکاری جدید دسته به اجرای یک مانور زد؛ مانوری که بسیاری آن را تهدید حزب‌الله نسبت به صهیونیست‌ها تلقی کردند. سیدهاشم صفی‌الدین رئیس شورای اجرایی حزب‌الله لبنان در مصاحبه با خبرگزاری تسنیم گفته: «رزمایش اخیر حزب‌الله نمایانگر قدرت بالفعل مقاومت بود. هراس و نگرانی صهیونیست‌ها از این رزمایش طبیعی است. در صورت ارتکاب هرگونه اشتباه محاسباتی از سوی رژیم صهیونیستی موشک‌های ما به تل‌آویو می‌رسد و یگان رضوان وارد الجلیل می‌شود، آنها به همه این مسائل و موضوعات آگاه هستند. با اسلحه حاج عماد وارد قدس خواهیم شد. تا رژیم صهیونیستی هست، حزب‌الله هر روز قوی‌تر از دیروز خواهد شد. در مرحله اثبات و گرفتن حقوق لبنانی‌ها در میدان گازی حضور داشتیم و در مرحله بهره‌برداری هم کنار مردم لبنان هستیم. اگر تهدیدی متوجه بهره‌برداری از اکتشافات گازی لبنان شود، وارد عمل خواهیم شد. جولان سرزمینی سوری است؛ حزب‌الله در کنار تصمیمات رهبری سوریه درباره موضوع جولان می‌ایستد.»

کار عمرانی بدون استقراض

بهادری جهرمی سخنگوی اقتصادی دولت گفت: «بر اساس آمار خزانه‌داری کل کشور، دولت از منابع بانک مرکزی استقراض نکرد اما توانست پرداخت‌های عمرانی را ۹۰ درصد رشد دهد. این در حالی است که بخش عمده پرداخت‌های عمرانی در گذشته به صورت اوراق صورت می‌گرفت. ولی اکنون سهم اوراق کاهش یافته و سهم پرداخت‌های نقدی به پیمانکاران افزایش یافته است.»

طرح مجلس برای ساماندهی آشفته بازار اجاره مسکن/

طرح دوفوریتی کنترل و ساماندهی اجاره‌بهای املاک مسکونی که روز گذشته بررسی جزئیات آن در صحن مجلس به پایان رسید در صورت تأیید شورای نگهبان و اجرای مناسب قرار است آشفته بازار اجاره مسکن را قانونمند کرده و از افزایش بی‌رویه اجاره‌ها جلوگیری کند. اعلام نرخ افزایش اجاره بها، تخفیف مالیاتی برای مستأجران خوش حساب، تعیین میزان افزایش اجاره‌بها... از جمله دستورالعمل‌های این طرح است.

سردرگمی دولت بایدن در قبال ایران/ تاد یانگ سناتور

آمریکایی از سردرگمی دولت جو بایدن در مقابل ایران ابراز ناراحتی کرده و گفت: «من نگران موضع دولت بایدن یا گاهی فقدان آن در متوقف کردن ایران هستم. ایران روابط نظامی با روسیه و چین را تعمیق بخشیده و قابلیت‌های نظامی و پایگاه‌های صنعتی خود را تقویت کرده است. ایران هفته گذشته یک موشک دیگر آزمایش کرده قادر به رسیدن به رژیم صهیونیستی و فراتر از آن است.»

تقصیر ایرانی‌هاست/ نتانیاهو در اظهاراتی عجزآلود مدعی

شد: «بیش از ۹۰ درصد مشکلات امنیتی ما ناشی از ایران و نیروهای نیابتی این کشور است. هیچ توافقی با ایران، رژیم صهیونیستی را ملزم نخواهد کرد و ما برای دفاع از خود از هر کاری انجام خواهیم داد.» کابینه نتانیاهو در روزهای اخیر با چالش‌های متعدد داخلی و خارجی مواجه بوده است.

دیپلماسی با اروپایی‌ها در کشور همسایه/ باقری معاون

سیاسی وزیر خارجه از سفر به ابوظبی برای مذاکره برای موضوع هسته‌ای خبر داده و نوشته است: «در ادامه رایزنی‌های دیپلماتیک با طرف‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای، با همتایان آلمانی، فرانسوی و انگلیسی خود در ابوظبی ملاقات کرده و درمورد طیفی از موضوعات و نگرانی‌های متقابل با هم گفت‌وگو کردیم.»

اصلاح‌طلبان و شروع تشکیلات سیاسی جدید/ ظریفیان،

عضو جبهه اصلاحات ایران در مصاحبه‌ای عنوان کرده است: «امروز اولین جلسه مجمع جدید برگزار شد و در مورد سازوکارهای داخلی و تشکیلاتی صحبت کردیم. صحبت درباره انتخابات و انتخاب اعضای هیئت‌رئیس و دبیر جبهه اصلاحات به جلسه بعدی موکول شد.»

توافق موقتی در دستور کار نیست/ یک مقام دولت بایدن

به رویترز گفت: «هیچ‌گونه مذاکره و گفت‌وگویی میان ایران و آمریکا درخصوص توافق موقت صورت نگرفته است. پیش از این هم ایران توافق موقتی را که برخی رسانه‌ها به آن اشاره کرده بودند را دروغ دانسته و تکذیب کرده بود.»

ما را از نظرات، پیشنهادات و انتقادات خود با خبر کنید.

۵۰۰۰۲۴۵۲۴۲۴